

Dr. Galambosné Radnóti (Dinya) Ilona (Endrőd 1912 - Kiskunfélegyháza 1991)

Iparos családból származik.

Apja: Dinya Vilmos szabó, a helyi iparosság kiemelkedő alakja. Az Ipartestület vezetőségének oszlopos tagja, a róm. kat. egyháztanács pénztárosa.

Anyja: Tímár Veronika. Öccse: Dr. Radnóti (Dinya) Vilmos, jogász doktor, Budapesten él. Az orosz fronton súlyosan megsebesült.

Ica szülőfalujában kezdte a tanulást. Minta diák volt. 1921-ben tífuszjárvány volt Endrődön. Éppen halottak napján kezdődött a kilenc éves kislány súlyos betegsége. A község tudós orvosa, Dr. Kovács Péter tévedhetetlen pontossággal megállapította, hogy hastífusz. Ettől kezdve másfél évig virított a vöröskeresztes cédula az utcaajtón, jelezve a súlyos járványos kórt. A későbbiekben előbb az édesapja, majd az anyja is elkapta a veszedelmes betegséget. "Naponta, néha többször is, megjelent a doktor úr. Pénzt nem fogadott el. - Majd, ha mind meggyógyultok, varrsz egy csinos ruhát viszonzásul! - biztatta a beteget." emlékezik vissza ezekre a félelmetes időkre dr. Radnóti Vilmos.

A felgyógyult, és életkedvvel tele Ica fiatal éveit a Körös vidéki szülőfaluban élte. Már elemista korában kitűnt társai közül kiváló képességével, rendkívüli szorgalmával, melyhez szerénység és megnyerő báj is társult. A polgári iskola eminens tanulója a tanítóképző vonzotta. Szarvason szerzett kitüntetéses oklevelet, s hazajött szülőfalujába, hogy küldetését teljesítse

Olyan szerencsés voltam, hogy elsős elemista koromban tanítványa lehettem. Karácsonyi szünidő után vett át bennünket, a nyugdíj előtt álló és súlyos balesetet szenvedett Orbók János tanító úrtól, akinél a türelem olykor-olykor fogytán volt.

Új világ kezdődött a mirhői iskolában. Ica nénié lett az I. és II. osztály. Szelíd hang, kedvesség, türelem, szeretet tette napfényessé a hatalmas tantermet, ahol közel százan zsúfolódtunk össze. A kis tanító néni zsebe kifogyhatatlanul termette a cukrot. Azzal jutalmazta jószágunkat és okosságunkat. Versenyeztünk a jutalomért. Legszívesebben még vasárnap is mentünk volna iskolába. Ajkáról bővizű forrásként buzogott a mese. Tízórai szünetben még uzsonnáját is szétosztotta a legjobbak közt. Amikor tanév végén elköszönt tőlünk, sírt a sok gyerek. Nem tudtuk megérteni, hogy miért hagy el bennünket, mikor annyira szerettük.

Ma már tudom, hogy a havi húsz pengős fizetésű helyettes tanítónőből kinevezett tanító lett, kinek száz pengő fixe a világgazdasági válság idején létbiztonságot jelentett, igaz, ezért a falutól 6 km-re lévő décspáskumi tanyai

iskolában tanított 1-6 osztályt. Azt is tudom, hogy a tanítóskodás mellett a helyi iskolán kívüli népművelés értékes tagja volt.

Abban az időben közkedvelt népszínművek főszereplőjeként sok virágcsokrot és még több tapsot kapott rajongóitól. Már csak Endrőd legöregebbjei emlékeznek a "Falu rossza" Feledi Boriskájára, "A BOR" női főszereplőjére, no meg "János vitéz" Iluskájára... Hosszan sorolhatnám csodás alakításait.

Az akkori kor erkölcsi felfogása alapján súlyos, igazságtalan bántás érte. Lemondott állásáról, örök búcsút vett Endrődtől. Előbb Pesten, majd Rahón telepedett le, ahol szociális nővérként végezte áldásos munkáját. Ott ismerkedett meg dr. Galambos főjegyzővel, akivel holtomiglan-holtodiglan hűséget fogadott. A háborús események elől az anyaországba telepedtek át, és a bugaci homokpuszta szélén, Szankon leltek végső otthonra.

Szerencsés véletlen folytán csaknem rokoni kapcsolatba kerültem Ica nénivel. Fiatal tanítóként 1945-ben szülőfalum polgári iskolájában tanítva megismertem egy rendkívül értékes, kedves tanítványt. Pár évig tartó barátság alakul ki köztünk. Ez idő alatt dr. Dinya Vilmos feleségül vette a legkedvesebb tanítványom nagynénjét. Az idő minket elsodort egymás mellől, de azóta is életeszményem Szent Pál apostolnak a szeretetről írt himnusza.

Szanki születésű feleségem révén találtam rá ismét volt tanító nénimre. Hazalátogatásaink alkalmával nem mulasztottam el, hogy feleségemmel, később gyermekeinkkel is felkeressük az akkor már özvegyen élő, idős jótévőmet, akinek azt is köszönhetem, hogy tanító lettem.

Csodáltam lelki egyensúlyát, nyugalmat, tisztánlátását, szülőfaluja iránt érzett megbocsátó szeretetét. Soha ajándék nélkül nem engedett el, miután töviről-hegyire kivallatott Endrőd dolgairól.

Nekem jutott az a megtiszteltetés, hogy végtisztességén megjelenők előtt vallomást tegyek első tanítómról. Az Endrődről vitt körösi homokkal szórtam meg „bölcsőjét”, hogy még szebb legyen álma, édesebb a pihenése hűséges férje mellett.